Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

Muistio

8.2.2023

23-355

Maatalousjaosto 8.2.2023

HE 325/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2023 lisätalousarvioksi

Asiantuntijalausuntona koskien hallituksen esitystä 325/2022 vp eduskunnalle vuoden 2023 lisätalousarvioksi esitän pääluokan 30 maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala osalta seuraavaa:

Momentti 30.10.44 Maatalouden ja maaseudun yritystoiminnan toimintaedellytysten turvaaminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 96,0 milj. euroa.

Hallitus antaa eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi maatalouden ja vesiviljelyn määräaikaisista kustannustuista (HE 327/2022 vp). Tukea maksettaisiin lannoitteiden ja sähkön hinnan nousun vaikutusten osittaiseksi kompensoimiseksi ja huoltovarmuuden turvaamiseksi. Tuki olisi Euroopan komission tiedonannon 2022/C 426/01 (Ukraina-kriisipuitteet) mukaista valtiontukea.

Kustannustuesta arvioidaan määräytyvän lannoitteiden perusteella 63 milj. euroa ja sähkön perusteella 32 milj. euroa. Määrärahasta enintään 1,0 milj. euroa on siirtoa Ahvenanmaan maakunnalle maakunnan omiin vastaaviin toimenpiteisiin. Vastaavantyyppinen siirto tehtiin vuoden 2022 toisessa lisätalousarviossa kevään 2022 huoltovarmuuspaketin yhteydessä.

Lisäksi on huomioitava, että momentille 28.20.01 Valtiokonttorin toimintamenot on varattu yhteensä 5,248 milj. euroa kustannustukien toimeenpanoon. Tästä lisäyksestä 3,644 milj. euroa aiheutuu maatalouden alkutuotannon kustannustukien toimeenpanosta ja 1,604 milj. euroa siltarahoituksesta kustannustukien toimeenpanokyvykkyyden ylläpitämisestä.

Momentti 30.20.01 Ruokaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2,025 milj. euroa.

Lisäys aiheutuu hallinnon automaattisesta päätöksenteosta sekä harmaan talouden ja rikollisuuden torjunnasta. Lisäyksestä 1,875 milj. euroa johtuu lisätalousarvioesitykseen liittyvästä hallituksen esityksestä (HE 145/2022 vp) julkisen hallinnon automaattista päätöksentekoa koskevaksi lainsäädännöksi. Lisäyksestä 0,150 milj. euroa liittyy harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan toimenpideohjelman 2020-2023 viranomaisyhteistyöhankkeen (Ruokavirasto, Tulli) jatkamiseen vuonna 2023.

Momentti 30.40.62 Elinkeinokalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2,129 milj. euroa.

Lisäys aiheutuu Euroopan meri- ja kalatalousrahaston Suomen toimintaohjelman 2014-2020 vuoden 2020 käyttämättä jääneen määrärahan uudelleenbudjetoinnista, jotta määräraha saadaan käytettyä täysimääräisesti ja hankkeet maksettua sitoumusten mukaisesti. Lisäys on kokonaan EU:n rahoitusosuutta.

Maa- ja metsätalousministeriö

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.mmm@gov.fi

Luku 30.64 Metsähallitus

Metsähallituksen peruspääomasta esitetään siirrettäväksi noin 30 000 hehtaaria eli yli 50 maa-aluetta liiketoiminnan taseesta suojelualueiksi julkisten hallintotehtävien taseeseen.

Arvio siirrettävien alueiden tasearvosta on noin 7 milj. euroa. Tilintarkastajan lausuntoa siirron kohteena olevien alueiden arvosta ei ole vielä tehty. Lausunto on oltava, kun maa- ja metsätalousministeriö tekee toimeenpanopäätöksen siirrosta eduskunnan valtuutuksen perusteella. Suojeltavien alueiden pinta-ala jakautuu seuraavasti: 66 % Lappi, 32 % Pohjanmaa-Kainuu ja 2 % Etelä-Suomi. Alueista metsämaata on noin 50 %, kitumaata 20 % ja joutomaata 30 %.

Maaomaisuuden siirto liiketoimintakäytöstä suojelukäyttöön heikentää Metsähallituksen vuotuista tulosta noin 0,4 milj. eurolla. Tasesiirtoesityksen välittömät vaikutukset luonnon monimuotoisuuden edistämiseen ovat vähäiset, koska alueet ovat jo nyt pääasiassa liiketoimintakäytön ulkopuolella. Metsiensuojelutilastoinnin kannalta muutos on kuitenkin positiivinen, koska alueiden suojelutilastollinen luokka paranee.

Lisäksi on huomioitava, että momentille 35.10.52 Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät on varattu 0,6 milj. euroa siirrettävien kohteiden kiinteistönmuodostustoimiin.

Momentti 30.70.01 Maanmittauslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 0,072 milj. euroa.

Lisäys aiheutuu hallinnon automaattisesta päätöksenteosta. Hallitus on antanut eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen julkisen hallinnon automaattista päätöksentekoa koskevaksi lainsäädännöksi (HE 145/2022 vp)

Talousjohtaja Matti Hyytinen

Liite PPT-esitys